še mladine, ne bo ugasnila! Njegova značajna neustrašenost in delovanje za narodno stvar bo našlo posnemovalcev v vrstah naših mož in mladeničev. Slava našemu junaku Karlu!

Zahvalna služba božja za cesarjevo rešitev se je vršila v mariborski stolnici v sredo, dne 14. nov. Udeležili so se je razni uradi, vojaštvo in obilo vernega ljudstva.

Rojstni dan dr. Kreka. „Jugoslovan" poroča: Od leta 1888 dalje je imenik kranjske duhovščine vsako leto oznanjal, da je bil pokojni dr. Krek rojen na božične praznike. G. župnik pri Sv. Gregoriju, kjer je bil rojen dr. Krek, je pogledal v krstno knjigo in tam stoji, da je bil pokojni Janez Evangelist rojen dne 27. novembra 1865.

„Jugoslovan." V soboto, dne 10. novembra, je izšla prva številka novega tednika „Jugoslovan", glasila za politiko Jugoslovanskega kluba. Uredništvo je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 19. Kot odgovorni urednik je podpisan državni poslanec Jože Gostinčar. Izdaja ga poseben konzorcij. Tiska ga „Učiteljska tiskarna." List bo deloval za uresničenje naše jugoslovanske misli. Pisan je v katoliškem duhu. Do konca leta stane 1 K 50 v. Našim somišljenikom ga priporočamo.

Naši vojaki za Tiskovni dom prav pridno pošiljajo doneske; oni pač vedo iz lastne skušnje, da so imeli v Cirilovi tiskarni v Mariboru in še tudi sedaj imajo svoj dom. C. in kr. ognjičar Josip Kolman nam piše o Tiskovnem domu iz bojišča te-le zanimive vrste: „Vašemu pozivu za Tiskovni dom v „Slov. Gospodarju" nimam drugega dostaviti, kakor moje iskrene častitke. Veselimo se naših zmag tukaj na fronti, vesele nas pa tudi poročila naših listov o vsem delu in gibanju v prid in povzdigo našega naroda na Sp. Štajerskem. Res dal Bog, da kmalu vzraste nov Tiskovni dom, ki bo naše zbirališče, naše zavetje in naš ponos! Ne morem sicer veliko prispevati začasno za stavbo našega narodnega središča, vendar kolikor imam, toliko dam: Po priloženi poštni nakaznici pošljem 100 K; upam, da drugih sto pa kje prihodnji mesec. Obilo sreče in blagoslova pri tem podjetju! Živeli! Mnogo narodnih pozdravov pošilja Josip Kolman, ognjičar iz Slivnice pri Mariboru.

Vrednost našega denarja. Naša valuta je poskočila dne 10. t. m. v Stokholmu za 20 odstotkov, v Berolinu za 30 odstotkov.

Gospodarske novice

Proti vinskemu davku. Te dni so se razposlali občinskim uradom vinorodnih krajev pozivi, da naj vpošljejo vinogradniki tamošnje občine na državni zbor odločen ugovor proti nameravanemu vinskemu davku. Prosimo občine, da podpišejo te ugovore in jih dajo podpisati tudi od vinogradnikov, ali če so isti v vojaški službi, od žen ali drugih doma ostalih sorodnikov. Podpiše naj vsak, ki ima kako trto, ker uspeh je odvisen le od množine podpisov. Pole s podpisi se naj kakor nitro mogoče pošlje kakemu izmed naših državnih poslancev na Dunaj, Parlament.

Radi rekvizicij. Dne 26. m. m. so vložili poslanci Roškar, dr. Benkovič, Brenčič in Pišek interpelacijo na poljedelskega in na prehranjevalnega ministra zaradi rekvizicij vseh poljskih pridelkov, živine in krme. Zahteva se: Vlada naj upošteva, da letošnje popisovanje pridelkov po parcelah ne odgovarja resnici in zato ne more veljati kot podlaga za rekviriranje zrnja, krompirja in sena. Ako se smatra obstoj kmetijstva kot potreben, tedaj se naj rekviriranje živine na Slov. Štajerju, kateri je bil dosedaj vedno čez mero razdelivnega ključa prizadet, za delj časa ustavi ter pritegne druge, dosedaj manje prizadete dežele. Vlada naj določi, da se v prvi vrsti pridelovalcem pusti potrebnih semen in živil ter se vzame povsod le prebitek ali preostanek. Nadalje se zahteva zaščite pred oblastmi in organi pri izvrševanju rekviriranja, da se ista izvršijo pravično in povsod enakomerno.

Cene za fižol in nekatere vrste žita. Urad za ljudsko prehrano je za oddajo fižola in nekaterih vrst žita določil naslednje cene: Za koruzo 100 kg 38 K, proso 40 K, ajdo 40 K, jedilno grašico 80 K, jedilni fižol 80 K, lečo 120 K, bob 60 K, vzgojeno zimsko grašico 100 K, vzgojeno jaro grašico 51 K, iz plevela zbrano grašico 35 K, zadnje žito 35 kron, koruzni stroki (oluščeni) 15 K, peluške 70 K, lupine 70 K. Za soržico se plača cena najnižje vrste žita, ki je soržici primešano. Za nezluščeno (v strokih) se plača 30 K za 100 kg. Te cene veljajo tudi za gorej omenjene vrste pridelkov, ki so se že poprej oddali za nižje cene.

Pritožbe glede oddaje žita v mariborskem okraju. Dan za dnevom dobivamo pritožbe, da neki Graf, ki v Šerbaumovem skladišču prevzema za vojno-žitni-prometni zavod žito, s strankami zelo neuljudno in nepostrežljivo postopa. Pred nekaterimi dnevi je poslal posestnik iz več ur oddaljenega kraja predpisano žito v Maribor. Ker sam nima vprežne živine, je za drag denar najel soseda, da mu zapelje žito v mesto. Voznik je bil že pred 11. uro pred Šerbaumovim skladiščem, a skladiščnika, ki bi naj prevzel žito, ni bilo od nikoder. Po dolgem čakanju se je vozniku reklo, naj pripelje žito ob ½2. uri popoldne. Voznik je odpeljal v mesto in je v neki gostilni nakrmil konja ter je proti 3. uri odpeljal žito zopet v skladišče. Omenjeni Graf pa se je hudoval in je izjavil, da žita sploh ne prevzame, ker je že prepozno. Voznik je sicer ugovarjal, a je hotel žito odpeljati domov ter je zagrozil, da se bo proti takemu neopravičenemu postopanju pritožil na pristojnem mestu. Tega se je Graf ustrašil in je po običajnem besedičenju vendarle prevzel žito. Ker se take in enake pritožbe naših kmetov, ki le s težavo in težkim srcem spravijo svoje skromne množine žita v Maribor, množijo, prosimo g. komisijonarja Urbana, oziroma okrajno glavarstvo, da da omenjenemu Grafu potrebnih navodil. Sicer smo prisiljeni, drugače govoriti.

Pomanjkanje mleka. V mestih, trgih in industrijskih krajih grozi na zimo veliko pomanjkanje mleka. Mestne mlekarne se pritožujejo, da dobivajo vsak dan manj mleka. Vzroki so čisto jasni: 1. Cena mleku je v primeri s cenami krmil in draginje delavskih moči mnogo prenizka. 2. Krav se vsak dan več rekvirira. 3. Vojaško poveljstvo zaporedoma vpoklicuje oproščene zbiratelje mleka v oddaljenih krajih. 4. Krave-mlekarice so imele letos slabo krmo in še iste jako malo, da dajo polovico manj mleka, kot navadno. Ti in še celo vrsto drugih vzrokov se mora upoštevati, če se govori o pomanjkanju mleka. Seveda mestni ljudje vsega tega ne marajo slišati, ampak venomer trdijo, da kmet nalašč noče prodajati mleka v mesta. To pa ni res. Kmet bi gotovo radevolje dal odvišno mleko mestnim ljudem, ko pa ga ni in če ga ima, ima pri spravljanju v mesto mnogo več stroškov, kot dobi zanj. Odbor za preskrbo z mlekom v Mariboru (pri okrajnem prehranjevalnem uradu) je v svoji seji dne 12. novembra sklenil predlagati deželni vladi: 1. naj primerno zviša cene mleku, 2. naj deluje na to, da bodo nabiralci mleka na kmetih oproščeni vojaške službe in 3. nevojaškim nabirateljem se da lepa nagrada za nabiranje mleka. — Če je v kakem kraju kaj odvišnega mleka in če se najde kaka vojaška oseba (označena z B ali C), ki bi bila pripravljena zbirati mleko, naj se oglasi. Storili se bodo primerni koraki za njeno takojšnjo oprostitev. Kdor pa hoče za posebno nagrado zbirati mleko, naj se takoj javi pri prehranjevalnem uradu (c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru, Edm. Schmidova ulica).

Oddaja svinj. Kakor se nam od verodostojne strani poroča, se bo oddaja svinj tako uredila, da bo za vsakega svinjerejca na kmetih natanko in v obilni meri določeno, koliko, oziroma kako težke svinje se mu bo moralo pustiti za domače potrebe. Odločno se zahteva, da se ne sme določiti, koliko svinj sme zaklati kmet, ampak biti mora tudi strogo določeno, kako težke svinje se mora pustiti kmetu za domače potrebe, ker bi mu sicer svojeglavni nakupovalci lahko določili samo kaka suha praseta za domačo klanje. Biti bo moralo torej glede na število oseb, ki so pri hiši, in delavcev, ki jih rabi kmet, natanko določeno, koliko bo smel kmet zaklati svinj. Za svet se bo moralo vprašati kmetske strokovnjake in ne kake agente ali pisače.

Čebelarji! Slovensko spodnještajersko čebelarsko društvo naznanja, da bo dobilo nekaj obdačenega sladkorja za čebele in naj se člani spodnještajerskega čebelarskega društva, ki potrebujejo sladkor, tekom enega tedna po prejemu „Čebelarja" oglasijo pri sodniku g. Zdolšeku v Laškem trgu, koliko želijo sladkorja, koliko ljudstev morajo krmiti, kakor tudi naj navedejo zadnjo železniško postajo in pošto. Opomni se pa, da se manj kakor 50 kg ne bo razpošiljalo, vsled česar naj se več čebelarjev pogovori, da dobijo sladkor skupaj. Končno se povdarja, da bo razdeljena množina zelo majhna. Sladkor se bo razpošiljal naravnost iz tovarne in ga bo treba tvrdki Emanuel Urbach & Co. v Pragi naprej plačati.

Kavine karte. Od 1. decembra naprej se bodo izdajale karte za kavo, ki bodo veljale za 2 meseca in ne več za 8 tednov. Na vsako karto se bo dobilo ¼ kg kavine mešanice.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je bilo poprševanje po tujem hmelju zelo živahno in tudi cene so naraščale. Za 50 kg štajerskega hmelja so plačevali po 150—160 K. Večinoma vse hmeljske zaloge tujega hmelja so razprodane in se nahajajo v rokah prekupcev.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) sprejema prijave za sedmo avstrijsko vojno posojilo.

Dopisi.

Maribor. Urad, ki deli karte za obleko in druge neobhodno potrebne predmete za občine: Vrhov dol, Studenci, Kamnica, Jelovec, Krčevine, Leitersberg, Limbuš, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Peter, Pekre, Pobrežje, Rošpoh, Radvanje, Gornji in Spodnji Duplek, Tezno, Brestrnica in Ciglence, se nahaja v Mariboru, Koroška cesta št. 26, 2. nadstropje (pisarna okrajnega zastopa). Uradne ure so samo vsako sredo, soboto in nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne.

Maribor. Spodnještajerska ljudska posojilnica v Stolni ulici sprejema prijave za 7. vojno posojilo.

Sv. Marko niže Ptuja. Iz ruskega vjetništva se je oglasil Konrad Bezjak iz Zabovec pri Ptuju. 30 mesecev ni bilo od njega nobenega glasu.

Sv. Anton v Slov. gor. Dne 31. oktobra je umrla v občini Čagona prevžitkarica Franca Širič, rojena Šafarič, v 69. letu svoje starosti, zapustivši dva sina, nahajajoča se od začetka vojne na vojnem polju ter hčerko, koja gospodari doma na posestvu. N. v m. p.!

Prihova. Župnija prihovska je na zelo lep način proslavila spomin nezabnega in nenadomestljivega g. dr. Kreka dne 5. novembra. Ceravno delavnik, bila je cerkev skoraj natlačeno polna. Spretne dekliške roke so oltar okrasile z rožami in mrtvaški oder je bil ves odet z zelenjem in belimi cvetlicami. Ob ½11. uri se je zbrala skoro polnoštevilna dekanijska duhovščina (tudi iz sosednih dekanij je bilo 6 duhovnikov) v cerkvi in so opravili mrtvaške molitve. Nato je nastopil vlč. g. župnik Pankrac Gregorc in je v tolažilni pridigi narisal delovanje nesmrtnega voditelja Jugoslovanov v gospodarskem, izobraževalnem in verskem oziru. Potem se je služila asistirana črna sv. maša za dušni mir in pokoj rajnega „Evangelista" in po odpetem „Libera" so duhovniki in vsi zbrani verniki molili, naj ljubi Bog povrne rajnemu v nebesih neštete in neprecenljive dobrote, katera je izkazal svojemu tlačenemu narodu. Pozneje na prijateljskem sestanku so duhovniki konjiške dekanije darovali 1120 K za Tiskovni dom in navzoči duhovniki drugih dekanij bodo enako storili v svojih dekanijah. Vseh 17 duhovnikov se je soglasno izrazilo za znano deklaracijo Jugoslovanskega kluba.

Žiče. Dne 8. novembra smo tukaj pokopali posestnika Jožefa Klinc, župana, cerkvenega ključarja in načelnika tukajšnje posojilnice. Bil je blag in miren značaj, ki je užival zaupanje cele župnije. Mnogi posli in skrbi, katere je imel zlasti kot župan, so spodkopali njegove življenjske moči in tako je legel komaj 54letni mož k večnemu počitku in šel uživat mir, katerega je na tem svetu zastonj pričakoval. Slava značajnemu možu!

Šmarje pri Jelšah. Državni poslanec dr. Jankovič bo imel dne 8. grudna t. l. v Šmarju pri Jelšah gospodarski sestanek za vse občine šmarskega okraja, dne 9. grudna pri Sv. Križu pri Slatini za vse občine rogaškega okraja in dne 16. grudna v Kozjem za vse občine kozjanskega okraja.

Rajhenburg. Umrl je v četrtek, dne 8. novembra, naš somišljenik in podžupan Miha Žmavc, star 41 let. Vrlemu možu svetila večna luč!

Brežice. Poslanec dr. Benkovič je interpeliral v državnem zboru ministra za ljudsko prehrano radi neumestnega razvrščanja (rajoniranja) mlinov po okrajnem glavarstvu Brežice, posebno ob Sotli, v Pišecah, Globokem ter za občine Gorica in Raztez.

Najnovejša poročila.

Najnovejša uradna poročila do sklepa uredništva niso došla.

Italijani izgubili skoro vso svojo težko artilerijo.

Budapešta, 14. novembra.

List „Pester Lloyd" poroča iz Vidma: Po verodostojnih poročilih so Italijani izgubili že skoro vso svojo težko artilerijo. Vplenjeni možnarji in topovi so večinoma težkega in najtežjega kalibra.

Predznaki italijanske revolucije.

Bern, 14. novembra.

Iz Milana se poroča o naslednjih dogodkih:

Povodom dne 28. oktobra naznanjenega poraza so se v mnogih hišah, kjer stanujejo delavci, razobesile rdeče zastave. Delavci poulične železnice štrajkajo, ženske plenijo pekarije. Delavske organizacije so organizirale rdečo gardo, ki bi naj vzdrževala red. Tiskarno lista „Seccolo" so naskočili, poškodovali so stroje.

Naslednje jutro so bile vse ulice in trgi v Milanu zasedeni po francoskih četah. Ponoči so odpeljali italijanske vojake. Policijsko službo v Milanu so prevzeli Senegalci.

Italijanske čete ob švicarski meji so nadomeščeni z angleškimi in francoskimi.

Kerenskij premagan.

London, 13. novembra.

Admiraliteta je dobila naslednji ruski brezžični oklic:

Po srditi borbi, ki se je vršila včeraj pri Carskojem Selu, je revolucijonarna armada protirevolucijonarne Kerenskijeve čete popolnoma premagala.

Listnica uredništva.

Nekaj „Žrtev za domovino" in več dopisov smo zopet morali odložiti za prihodnjo številko. — Sv. Jakob v Slov. gor., Ormož in Virštanj: Županstvom smo poslali posebne pole za podpise proti vinskemu davku. Pojdite vsi vinogradniki k županu in protestirajte s podpisi proti nameravanemu krivičnemu vinskemu davku. — Šulferanjska šola: Učitelj, ko deli karte, ne sme agitirati za šulferanjsko šolo. Priložite se na okrajni šolski svet. — Radinci: Prepozno za to številko. Oddali „Straži." Hvala! — Jarenina: Prepozno. Pride v „Stražo." Pozdrav!